

Middelenvoorlichting in het basisonderwijs¹?

Standpunten Helder op School

Uit onderzoeken naar interventies over roken en alcohol drinken in het basisonderwijs blijkt dat voorlichting aan leerlingen in het basisonderwijs, met name in groep 8, geen effecten heeft:

1. De meeste leerlingen in het basisonderwijs hebben nog geen ervaring met het drinken van alcohol, vaperen of roken van tabak of cannabis.
2. De houding ten opzichte van alcohol en roken/vaperen is overwegend negatief.
3. Het geven van voorlichting over alcohol en roken/vaperen en het toepassen van andere veelgebruikte preventiestrategieën zoals het weerbaar maken tegen groepsdruk, gericht op middelengebruik, kan een averechts effect hebben op leerlingen met een verhoogd risico.
4. De gemiddelde startleeftijd van alcoholgebruik is in de periode 2003-2023 omhoog gegaan van 12 jaar in 2003 naar 12,9 jaar in 2023.
5. De gemiddelde startleeftijd van roken is in de periode 2003-2023 omhoog gegaan van 11,8 jaar in 2003 naar 13,4 jaar in 2023.

Advies Helder op School:

Het versterken van algemene vaardigheden, zoals zelfcontrole, probleemoplossende vaardigheden en sociale vaardigheden, heeft wel een preventief effect. In plaats van specifieke aandacht voor nicotine* en alcohol, is het beter om de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen te versterken.

Een basisschool kan de aandacht voor nicotine en alcohol richten op voorlichting aan ouders en duidelijke regels (beleid) over alcohol en nicotine in en rondom school voor leerlingen, leerkrachten en ouders.

1 2021 S. Onrust, G. Haasjes, B. van 't Klooster, M. Bouts. Richtlijnen verslavingspreventie onderwijs. Trimbos-instituut en Verslavingskunde Nederland (VKN).

* Met nicotine wordt bedoeld: roken, vaperen en het gebruik van snus.